

man saa vil henholde sig til Kommissionen og foreslaa at gøre Valget frit. Jeg gaar ud fra som en Selvfølge, at noget saadant vil ske. I Kommissionsforslagets § 30 er der altsaa fremstillet, hvem der foruden Folkekirkens Medlemmer maa komme ind under disse Rettigheder og faa Adgang til kirkelig Vielse, og i sidste Stykke tilføjes det saa, at Kongen kan bestemme, at Medlemmer af udenlandske evangelisk-lutherske Trossamfund skal være ligestillede med Folkekirkens Medlemmer med Hensyn til Adgang til kirkelig Vielse. Men vi har jo ogsaa her i Landet evangelisk-lutherske Frimenigheder, og de har ikke den Ret, som her skal gives disse udenlandske Trossamfundsmedlemmer. Vi har jo her i Landet den evangelisk-lutherske Folkekirke, og det er dog saaledes, at de, som kaldes Frimenigheder, paa alle Omraader er i Forstaaelse med Folkekirkens Menigheder, de er enige baade med Hensyn til Sakramenternes Forvaltning og Ordets Forkyndelse, saa der er egentlig ingen Forskel. Det er det, der har givet mig Anledning til at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, at det vistnok vilde være rimeligt og billigt, at der blev taget Hensyn til disse Frimenigheder i den heromhandlede Sag. Vi har før tænkt paa dem, de har intet at beklage sig over. Sidste Aar vedtog vi en Lov, hvorved de har faaet øget Frihed til Benyttelse af selve Sognekirken, og naar de i alle andre Tilfælde stilles lige med os, synes jeg ogsaa, at de skulde dele lige Vilkaar med os i denne Sag. Jeg vil altsaa foreslaa og henstille til det ærede Udvalg eller de Medlemmer deraf, som vil stille Ændringsforslag i denne Retning, at de stiller de her nævnte Frimenigheder lige med Folkekirkens Menigheder, saa der baade for Præster og for Menighedsmedlemmer kommer til at gælde de samme Regler som for Folkekirkens Medlemmer.

Jessen: Jeg havde tænkt at ville gøre nogle Bemærkninger til nogle af de Ting, der er fremførte af de forskellige Talere, men under Hensyn til, at vi nu diskuterer Sagen paa 4de Dag, skal jeg afstaa derfra og gemme disse Bemærkninger til Udvalget. Jeg skal saa kun gøre tre Bemærkninger.

Den første er angaaende Spørgsmaalet: obligatorisk borgerlig Vielse eller fakultativ borgerlig Vielse, og dér kan jeg endda indskrænke mig meget, idet den højtærede Kirkeminster allerede har sagt en Del af det, jeg vilde have sagt. Jeg skal altsaa

derom blot sige, at jeg beklager, at Sagen nu former sig saaledes, at vi ikke har Udsigt til at faa det obligatoriske borgerlige Ægteskab gennemført. Efter de Udtalelser, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) har fremsat, og hvori han gav til Kende, at han havde skiftet Opfattelse paa dette Punkt, er der ikke stort Haab om, at vi kan faa denne Form for Ægteskabsstiftelse indført. Men naar det overlades til Folk at vælge, hvilken Form for Ægteskab de ønsker, maa vi ogsaa kræve, at de virkelig selv har Ret til at vælge, og at det ikke bliver Præsterne, der skal foretage dette Valg; der maa paalægges Præsterne Pligt til at vie dem, der ønsker kirkeligt Ægteskab. Thi ellers ved jeg ikke, hvor vi er henne, saa faar vi kun en tilsyneladende valgfri Ægteforening, idet Valget i Virkeligheden vil blive overladt til Præsterne; det vil jeg ikke være med til. De, der holder paa den fakultative Ordning, maa vide, at den Konsekvens maa vi tage, thi ellers er vi ganske ude i det blaa.

Den anden Bemærkning, jeg vilde gøre, vedrører Spørgsmaalet om Kønssygdomme i Ægteskabet. Dér udtalte det ærede Medlem fra Kolding (N. Johan Laursen) den Opfattelse, at jeg maaske havde fremsat mine Bemærkninger ud fra det Kendskab, jeg havde erhvervet mig gennem Samtaler med forskellige om dette Forhold. Min Bemærkning gik ud paa, at jeg havde den Opfattelse, at i de fleste Tilfælde, hvor der var Kønssygdom i Ægteskabet, var den blevet indbragt, efter at Ægteskabet var indgaaet, og at den derimod kun i færre Tilfælde skyldtes den Omstændighed, at den ene af Parterne havde været befængt med Smitte forinden Ægteskabets Indgaaelse. Jeg erkender, at jeg ikke har nogen som helst Statistik eller Oplysninger fra særlig sagkyndige at bygge denne Opfattelse paa, men gennem de mangfoldige Skilsmisssager, som jeg i min Praksis har haft med at gøre — og det er mange, tør jeg nok sige —, har jeg faaet den Opfattelse, at saaledes er det virkelige Forhold. Det skulde glæde mig, om det viste sig at være mindre rigtigt, saa at de fleste af disse Sygdomstilfælde skyldtes det, at den ene af Parterne var smittet før Ægteskabets Indgaaelse. Det vil antagelig kunne blive oplyst senere, og det vil have en ikke ringe Betydning til Bedømmelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal gaa til saadanne Foranstaltninger, som Lovforslaget foreslaar, eller om man mulig skal gaa til strengere Foranstaltninger. Vi har